

Zarząd Powiatu w Kielcach

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW

ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W KIELCACH

w latach 2010-2012

Kielce, kwiecień 2013 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
W KIELCACH
w latach 2010-2012**

**I. ZADANIA ORAZ PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA
ZESPOŁU**

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach został utworzony z dniem 1 stycznia 2000 r. Zarządzeniem Starosty Kieleckiego z dnia 13 grudnia 1999 r.

Zespół działa w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zespół realizuje dla mieszkańców Powiatu Kieleckiego zadania z zakresu administracji rządowej określone Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Zespół zajmuje się wydawaniem :

- 1) orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – powyżej 16 roku
- 2) orzeczeń o niepełnosprawności - do 16 roku życia
- 3) orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień
- 4) legitymacji osoby niepełnosprawnej (do 16 roku życia i powyżej 16 roku życia).

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

Wyróżniamy trzy stopnie niepełnosprawności:

1. Znaczny

- zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do

podjęcia pracy lub zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

2. Umiarkowany

- zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy lub zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

3. Lekki

- zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zaliczenie do stopnia niepełnosprawności może być orzeczone na stałe lub okresowo.

Orzeczenia o niepełnosprawności

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia, zaliczane są do osób niepełnosprawnych jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień

Wydawane są dla osób posiadających orzeczenie o **inwalidztwie lub niezdolności do pracy**.

W postępowaniu w tych sprawach Zespół wydaje orzeczenia, w których :

- a) stopień niepełnosprawności określa się na podstawie w/w orzeczeń
- b) wskazania w orzeczeniu ustala się stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Wszystkie trzy rodzaje orzeczeń wydawane są dla celów pozarentowych , w tym min.:

- odpowiedniego zatrudnienia
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
- korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego
- korzystania z karty parkingowej
- szkolenia

Zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Wnioski składa się bezpośrednio do Zespołu lub za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do wniosku dołączane są:

- 1) **zaświadczenie lekarskie** o stanie zdrowia wydane dla potrzeb Zespołu - wypełnia lekarz, pod którego opieką lekarską znajduje się wnioskodawca
- 2) **inne dokumenty, w tym medyczne**, umożliwiające ocenę stopnia

niepełnosprawności lub niepełnosprawności.

Wymagane druki do wypełnienia otrzymuje się w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub można je otrzymać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Druki dostępne są również na stronie internetowej Starostwa Powiatowego (www.powiat.kielce.pl).

II. ORGANIZACJA ZESPOŁU

Aktualnie w Zespole pracuje dziewięciu pracowników, a jego pracami kieruje Przewodniczący Zespołu.

Trzech pracowników posiada certyfikaty uprawniające do uczestniczenia w składach orzekających jako: pracownik socjalny, doradca zawodowy i pedagog.

Ponadto Zespół zatrudnia jedenastu lekarzy i jednego psychologa, którzy pracują na umowę – zlecenie.

Wszyscy orzekający lekarze posiadają certyfikaty uprawniające do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie lekarz, psycholog.

Od miesiąca stycznia 2004 roku Zespół jest Referatem Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej.

Zajmuje pomieszczenia na II piętrze w budynku C-1 Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Na pracę Zespołu i jego usytuowanie nie było skarg, pomimo jego znacznego obciążenia bardzo dużą liczbą załatwianych spraw.

Każdego dnia Zespół przyjmuje kilkudziesięciu interesantów, którym udziela wyjaśnień dotyczących orzekania o niepełnosprawności, wydaje druki oraz pomaga w wypełnianiu wniosków.

Zespół funkcjonuje poprawnie i w terminie załatwia sprawy wnioskodawców co potwierdziły kontrole zewnętrzne organów nadzoru.

Nadzór instancyjny nad prawidłowością orzekania sprawuje Wojewoda Świętokrzyski, który także przekazuje środki finansowe na jego funkcjonowanie.

Środki te są niewystarczające i w ostatnich latach Zarząd Powiatu w Kielcach wielokrotnie występował do Wojewody Świętokrzyskiego o dodatkowe środki.

III. STATYSTYKA ZESPOŁU W LATACH 2010-2012

A. W ostatnich trzech latach do Zespołu wpłynęło łącznie 17.054 wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności i niepełnosprawności (rocznie średnio ok. – 5685 wniosków.

Wydano razem 13.517 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z czego 35 % orzekanych osób uzyskało stopień znaczny, 45 % osób stopień umiarkowany i 20% osób stopień lekki. Największą grupę wnioskodawców (80%) stanowiły osoby w przedziale wiekowym 41 – 60 lat i więcej. Przedział wiekowy 16 – 40 lat stanowił 20% osób orzekanych, 55% wydanych orzeczeń uzyskały kobiety a 45% mężczyźni. Większość osób starających się o wydanie orzeczenia to osoby niepracujące – 85%.

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności są schorzenia narządów ruchu oraz choroby układów oddechowego i krążenia .

W okresie sprawozdawczym wydano 2.371 orzeczeń o niepełnosprawności . 1126 wnioskodawców nie zostało zaliczonych do osób niepełnosprawnych, bądź wydano orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Wydano 3.635 legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Od orzeczeń Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przysługują odwołania do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia. Odwołanie składa się za pośrednictwem Powiatowego Zespołu, który przekazuje je wraz z aktami do II instancji, w przypadku utrzymania w mocy swojego orzeczenia. Od orzeczeń wydanych w II instancji przysługuje odwołanie do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (za pośrednictwem organu, który wydał orzeczenie w II instancji).

Postępowanie w sprawach odwołań jest wolne od kosztów i opłat sądowych.

Od wydanych orzeczeń w latach 2010 – 2012 wpłynęło 1.891 odwołań do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach, z czego około 1/3 zostało zmienionych.

B. Zarząd Powiatu informuje także, że w 2010r. przygotował sprawozdanie z 10 lat funkcjonowania Zespołu.

Dokument ten został przyjęty Uchwałą Nr 197/121/10 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 26 maja 2010 r. oraz był przedstawiony na sesji Rady Powiatu w dniu 17 czerwca 2010 r.

IV. PODSUMOWANIE

Z pracy Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach skorzystało bardzo wielu mieszkańców Powiatu Kieleckiego a wydane orzeczenia przyczyniły się do poprawy ich funkcjonowania w środowisku osób niepełnosprawnych.

Aby skorzystać z przysługujących ulg i uprawnień, konieczne jest

legitymowanie się orzeczeniem o niepełnosprawności .

Pomaga ono w uzyskaniu zatrudnienia i w uzyskaniu pomocy finansowej z Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej. Są to głównie cele, dla których osoby zainteresowane najczęściej składają wnioski o ustalenie niepełnosprawności .

Osoby niepełnosprawne mogą korzystać także z wielu ulg, w tym m.in. :

- komunikacyjnych,
- telekomunikacyjnych,
- podatkowych,
- pocztowych,
- rehabilitacyjnych.

Mogą składać również wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środki finansowe z tego zakresu posiadają Państwowe Centra Pomocy Rodzinie, Powiatowe Urzędy Pracy oraz samorzady.

Te możliwości sprawiają, że niepełnosprawność nie zamyka drogi do w miarę normalnego funkcjonowania w codziennym życiu, w pracy i w szkole.

Zarząd Powiatu w Kielcach pozytywnie ocenia działalność Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach i uważa za celowe dalsze funkcjonowanie w obecnej formie orzecznictwa do celów pozarentowych.

Opracował:

*Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Starostwa Powiatowego w Kielcach*

Kielce, kwiecień 2013 rok